

Crònica d'un acolliment

“ Les colònies d'estiu organitzades per als nens i nenes saharauis refugiats a Tinduf han desvetllat opinions de tota mena, però en darrera instància ens han permès conèixer la dramàtica situació de tot un poble. ”

M

ai no podré oblidar la imatge del grup de nens i nenes que esperaven en el pati del Seminari de Girona que les famílies d'Olot els anessin a recollir.

Són els més petits d'un bon grapat de mainada de pell fosca que, barrejats amb els fills de les famílies gironines, són fàcilment distingibles. Els nens, asseguts a la gatzoneta fent rotllana, juguen amb les pedres de terra. Les nenes no paren de xerrar entre elles i fan els primers intents d'acostament dient el seu nom i agafant-se de la mà del primer que els contesta. Tots ells amb una petita motxilla a l'esquena - tot el seu equipatge - i un adhesiu, mig esparrecat clavat a la samarreta: "Colònies Sahara - Catalunya. Olot. I el nom del nen". Tots ells, indefectiblement, els ulls oberts de bat a bat, sense temps per veure i captar tot allò que per a nosaltres no té el més mínim interès.

La imatge m'és familiar - no sé si per les fotos dels camps de refugiats que sovintegen als diaris o per evocació d'aquells nens catalans que els seus pares havien enviat a Rússia durant la Guerra Civil - i malgrat la familiaritat, el cor se m'encongeix.

Tot seguit es produeix la primera incidència. El monitor assignat al grup olotí no sap parlar altra llengua que l'assania. L'organització havia reclutat a correcció un suplent que parlava perfectament castellà, però això incorpora un component més al grup. Resolt el problema de l'allotjament dels dos monitors, cada nen pot conèixer la família que l'acollirà. Amb certa recança de separar-se dels companys van pujant als cotxes i amb el nas clavat als vidres comencen, ben segur, el viatge més emocionant de les seves vides.

Malgrat que, en les reunions prèvies, s'havia informat que arribarien molt cansats a casa, cap nen no vol anar a dormir. En Sidahmet, allotjat en una casa de la Vall de Bas, no para fins que el porten a Falgars. Per ell pujar al cim d'una muntanya és absolutament urgent i prioritari. La Fatimetu no es vol perdre el ball de la Cabreta, un altre s'entossudeix a pujar a la bici tot i que el seu equilibri és ben precari. Només els monitors es prenen les coses amb més calma, després del primer te amb menta, del centenar i mig llarg que farien durant tot el mes, se'n van a dormir fins a l'hora de sopar.

* L'endemà les coses prenen un altre caire. Les famílies acollidores coincideixen en dues coses, la dificultat que representa la barrera idiomàtica -un escuet diccionari que l'organització ens havia facilitat no serveix gairebé per res- i la dificultat de seguir la hiperactivitat dels nens, als quals cal vigilar molt de prop sobretot pel que fa a les normes de circulació automobilística.

Els nens han portat regals dels seus pares per a les famílies

acollidores: collarets de clau, anells, uns treballs artesans sobre cuir de cabra o de camell i uns llangardaixos assecats, realment sorprenents.

Sopar dels monitors a casa d'en Sidahmet. La família que l'acull s'interessa per la situació als camps de refugiats. Llarga conversa, al voltant d'un te amb menta, sobre la història del Sàhara Occidental, l'idioma, l'organització dels Campaments. En Ton portarà l'endemà el nen a veure els túnels del Capsacosta, perquè ha observat que quedava molt sorprès passant pel túnel d'en Bas.

* Dilluns, molts porten els nens a veure el mercat. Plou. Per als saharauis és un espectacle, no han vist mai ploure d'aquesta manera. En Nafa, el monitor procedent del Sàhara em pregunta si sempre hi ha núvols al cel.

Ja de nit, una mare acollidora telefona als monitors perquè la nena no para de plorar. En Salim parla amb la nena per telèfon i sembla que queda més convençuda; problemes d'enyorament. La Marion, una nena que està acollida en una casa a l'interior de la Fageda d'en Jordà, té por perquè la casa està envoltada de palmeres (sic).

* Avui han començat les revisions mèdiques. Cada dia, dos nens acompanyats pel monitor aniran a l'hospital. La nena que s'enyora no para de plorar i es nega a menjar. La família acollidora està desesperada. El monitor hi anirà a dinar.

* Els nens comencen a anar als Casals d'Estiu, uns en torn de matí i els altres de tarda. Estan contents de trobar-se, durant unes hores poden parlar amb algú que els entén. Al vespre hi ha un cert malestar entre els monitors, assistir al Casal matí i tarda i a més les revisions mèdiques resulta força esgotador. Truquen a l'Associació Catalana d'Amics del Poble Saharià que els reafirma l'horari. Res a dir.

* Aquesta nit, mentre sopàvem al jardí, en Nafa s'ha aixecat per tocar les fulles dels laurus de la tanca, està admirat de la brillantor de les fulles. Més tard han descobert una cuca de llum, estrany animal. Pregunten si viuria al desert.

* Dissabte. Recepció a l'Ajuntament. Per ells, la Isabel Brussosa és la Generala d'Olot. Els agrada pujar per l'ascensor al Saló de Sessions. Després, dinar al Camp de Futbol. Respectuosos amb la religió musulmana han fet paella de peix i pollastre. Els saharauis retornen les gambes als cambrers. Els sembla excessiu menjar-se una mena d'insectes per més que siguin marins. Sota els aspensors juguen un bona estona a futbol. No ho fan gens malament, tot i que juguen descalços.

Un autocar ens porta fins a Banyoles, estem convidats a fer un creuer per l'estany. Tot són novetats, no han vist mai un estany, ni han pujat a una barca i ni tan sols han vist un peix que no sigui una sardina de llauna. La Ramona causa furor.

* La revisió mèdica ha descobert una anèmia important a la nena que plorava tant. És possible que el caràcter depressiu